

2020/2021

KRÁTKODOBÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY PRO

2. STUPEŇ ZŠ

SEVER

STŘEDISKO EKOLOGICKÉ VÝCHOVY

Krátkodobé výukové programy jsou realizovány za finanční podpory města Hradec Králové a Krajského úřadu Královéhradeckého kraje

Milí pedagogové,

na následujících stránkách naleznete nabídku krátkodobých ekologických výukových programů nabízených Střediskem ekologické výchovy SEVER Hradec Králové, o.p.s.

OBSAH

CHARAKTERISTIKA PROGRAMŮ

VNITŘNÍ PROGRAMY

TERÉNNÍ PROGRAMY

SIMULAČNÍ HRY

PROGRAMY O ODPADECH

OBJEDNÁVKY, INFORMACE

CHARAKTERISTIKA PROGRAMŮ

Programy jsou zaměřené na poznávání přírody, ochranu životního prostředí a udržitelný způsob života. V neposlední řadě programy přispívají ke zlepšování vztahů ve skupině. Obsah vychází z osnov jednoho či více předmětů. Programy kladou důraz na mezipředmětový přístup k dané problematice a na interaktivní metody. V široké škále využívají prvků kooperativního vyučování, simulačních a diskusních aktivit a dalších netradičních forem výuky. Kladou

si za cíl žáky nejen informovat, ale formou konkrétního prožitku v nich vzbudit zájem o danou tematiku. Programy lze dobře využít při realizaci ŠVP. Nabízené výukové programy naplňují zejména vzdělávací oblasti: Člověk a příroda, Člověk a společnost a Jazyk a jazyková komunikace a dále průřezové téma: Environmentální výchova a dílčím způsobem i Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

VNITŘNÍ PROGRAMY

(PROGRAMY DO INTERIÉRU)

NEPŘEHLÉDNĚTE!!

Mimořádně pro tento školní rok realizujeme do vyčerpání nabídky vnitřní programy (programy do interiéru) zdarma.

LES – PŘÍRODNÍ RESTAURACE

ŠKOLA / SEVER

6.–7. tř. / 60 min / 40 Kč

Program ukazuje jednoduchým způsobem potravní vztahy v ekosystému smíšeného lesa. Žáci se prostřednictvím kooperativní aktivity seznámí s pojmem potravní řetězec a uvědomí si důležitost všech složek v ekosystému. Vzájemné vztahy jsou demonstrovány pomocí provázkové „pavučiny vztahů“. Tato pavučina je pro žáky názornou pomůckou, díky níž mohou sledovat dalekosáhlé důsledky nepromyšleného jednání člověka v rámci přírodního ekosystému.

V programu: Potravní řetězce, Životní cyklus zvířat a rostlin, „Vlněné vztahy“ – společné vytvoření potravní sítě.

LESY V OHROŽENÍ

ŠKOLA / SEVER

6.–7. tř. / 90 min / 50 Kč

Co ohrožuje naše lesy? Můžeme je nějak chránit? A jak? Pojďme si to společně vyzkoušet. V pracovních skupinách stanovíme funkce lesa a z předložených informací vyvodíme nebezpečí, která ovlivňují zdárné fungování lesního ekosystému. V závěru programu společně vymyslíme řešení, která by tato ohrožení odstranila nebo alespoň zmírnila. Zjistíme také, že rozhodně nemůžeme nechat stranou probíhající klimatické změny.

V programu: Funkce lesa – práce ve skupinách, Choroby stromů – učení z příběhů, Základní mechanismy ohrožující lesy v ČR.

ŽIVOT NA LOUCE

ŠKOLA / SEVER

6.–7. tř. / 90 min / 50 Kč

Pole, louky a pastviny jsou tzv. kulturní krajinou. Na louce nenajdeme jen jeleny ze známé lidové písničky, ale i spoustu dalších zajímavých živočichů a rostlin, žijících zde ve vzájemných interakcích s rostlinami a živočichy z přilehlých biotopů, ale i s člověkem. Dozvíme se, co si máme představit pod pojmy „intenzivní“ a „přirozené“ hospodaření a jak obhospodařuje krajinu biozemědělec.

V programu: Louka plná života – živé obrazy, Jde o život – sestavování potravních řetězců, Možnosti řešení a další.

BEZ VODY TO NEJDE

ŠKOLA / SEVER

6.–7. tř. / 90 min / 50 Kč

V průběhu programu si ujasníme, jaký vliv má lidská činnost na život v našich vodách a společně odhalíme původ znečištění vod ve městě. Pokusíme se určit, kolik vody spotřebuje naše domácnost a jak lze vodu šetřit. Ve skupinách vytvoříme transparent / plakát s tématem upozorňujícím na to, jak neplýtvat a neznečišťovat vodu.

V programu: Jak funguje čistička, tipy na úspory čerpání vody v domácnosti, tvorba transparentu / plakátu.

VODA – NEJVĚTŠÍ ZÁVISLOST

ŠKOLA / SEVER

8.–9. tř. / 90 min / 50 Kč

Dovedeš spočítat svou spotřebu vody za jeden den? Jaká asi bude průměrná spotřeba vody žáka ve tvé třídě v porovnání se spotřebou občana v České republice? Co potřebuješ znát za pojmy a data, abys spočítal, kolik bude tvou rodinu stát koupel ve vaně? Pojď se na chvíli stát občanem jiné země (třeba Konga) a vyzkoušej si, jestli zvládneš vyjít s množstvím přidělené vody. Jaké ekologické problémy spojené se zásobou vody tíží svět? S některými se seznámíš a budeš moci zaujmout stanovisko k tomu, zda mají v budoucnosti řešení.

V programu: Žízeň, Voda v domácnosti, vodné a stočné, Kolik stojí plná vana vody? Pitná voda jako přepych.

CO SKRÝVAJÍ POTRAVINY?

ŠKOLA / SEVER

6.–7. tř. / 90 min / 50 Kč

Studenti se seznámí s původem potravin, které denně kupujeme a konzumujeme, a naučí se hodnotit jejich dopad na životní prostředí. Osvojíme si pojmy ekologické zemědělství, značka BIO, Fair trade, Klasa, a pomocí jednotlivých aktivit zjistíme, odkud potraviny pocházejí, jaké je jejich složení a jak si správně vybrat vhodnou potravinu a nenechat se přitom zlákat reklamou. Pojďte s námi zkusit nakupovat odpovědně!

V programu: Odkud pocházejí? Víme, co jíme? Značky na potravinách. Každé „éčko“ není špatné „éčko“.

100 LIDÍ, 100 CHUTÍ

ŠKOLA / SEVER

8.–9. tř. / 135 min / 60 Kč

Je chuť opravdu tím hlavním, co rozhoduje o tom, co jíme? Program představí specifické stravovací návyky a především objasní motivaci lidí, kteří se rozhodnou stravovat „jinak“. Důraz je kladen na environmentální, etické a globálně-sociální souvislosti a seznamuje žáky s příklady environmentálně příznivého stravování, u kterého sami hodnotí, jestli jsou jim blízké či ne a jak je popřípadě mohou zahrnout do svého každodenního života.

ZELENÁ ENERGIE

ŠKOLA / SEVER

6.–9. tř. / 90 min / 50 Kč

Prostřednictvím tohoto programu se žáci dozvědí, jak a z čeho se získává energie a jak tato činnost ovlivňuje životní prostředí. Vysvětlíme si důležité pojmy jako: obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie nebo udržitelná spotřeba energie. Na různých příkladech a aktivitách si ukážeme, jak lze šetřit energií vlastními silami při každodenních činnostech.

V programu: Vliv získávání energie na ŽP, Obnovitelné a neobnovitelné zdroje surovin a energie – pexetrio, „Zelená energie“, Solární hračky, Spotřeba energie v domácnosti – práce s pracovním listem.

NECH BROUKA ŽÍT

ŠKOLA / SEVER

6.–9. tř. / 90 min / 50 Kč

Prostřednictvím kooperativních a diskusních aktivit žáci objevují problematiku vymírání druhů. Co člověk způsobuje v přirozeném prostředí živočichů a rostlin? Jak a proč jsou druhy chráněné? Proč zrovna tento druh živočicha vyhynul? Nastartujme kampaň na záchranu ohroženého druhu! Staneme se na chvíli reportéry, kteří pomohou věci napravit. Pojďme ostatním ukázat, že to má smysl.

V programu: Není brouk jako brouk – získávání maskotů programu, Co mají společného – tvorba skupin, Červená a Černá kniha, Reportéři – tvorba reklamního sloganu a graficky poutavé vizitky, Broučí stezka – průběžná evaluační aktivita týmů.

ŽIJEME DOPLNĚ**ŠKOLA / SEVER**

6.–9. tř. / 90 min / 50 Kč

Po pádu komunismu se naše hranice otevřely jiným národům a kulturám, ale vlastně o nich nic nevíme. Tento program se snaží přiblížit život a kulturu některých zemí a tím i pozitivně působit proti xenofobii. Upozorňuje na to, že odlišnost není vždy špatná a že se vzájemně můžeme leccemu přiučit. Např. tzv. přírodní národy a státy s nižším HDP na osobu mají daleko menší ekologickou stopu než vyspělé státy.

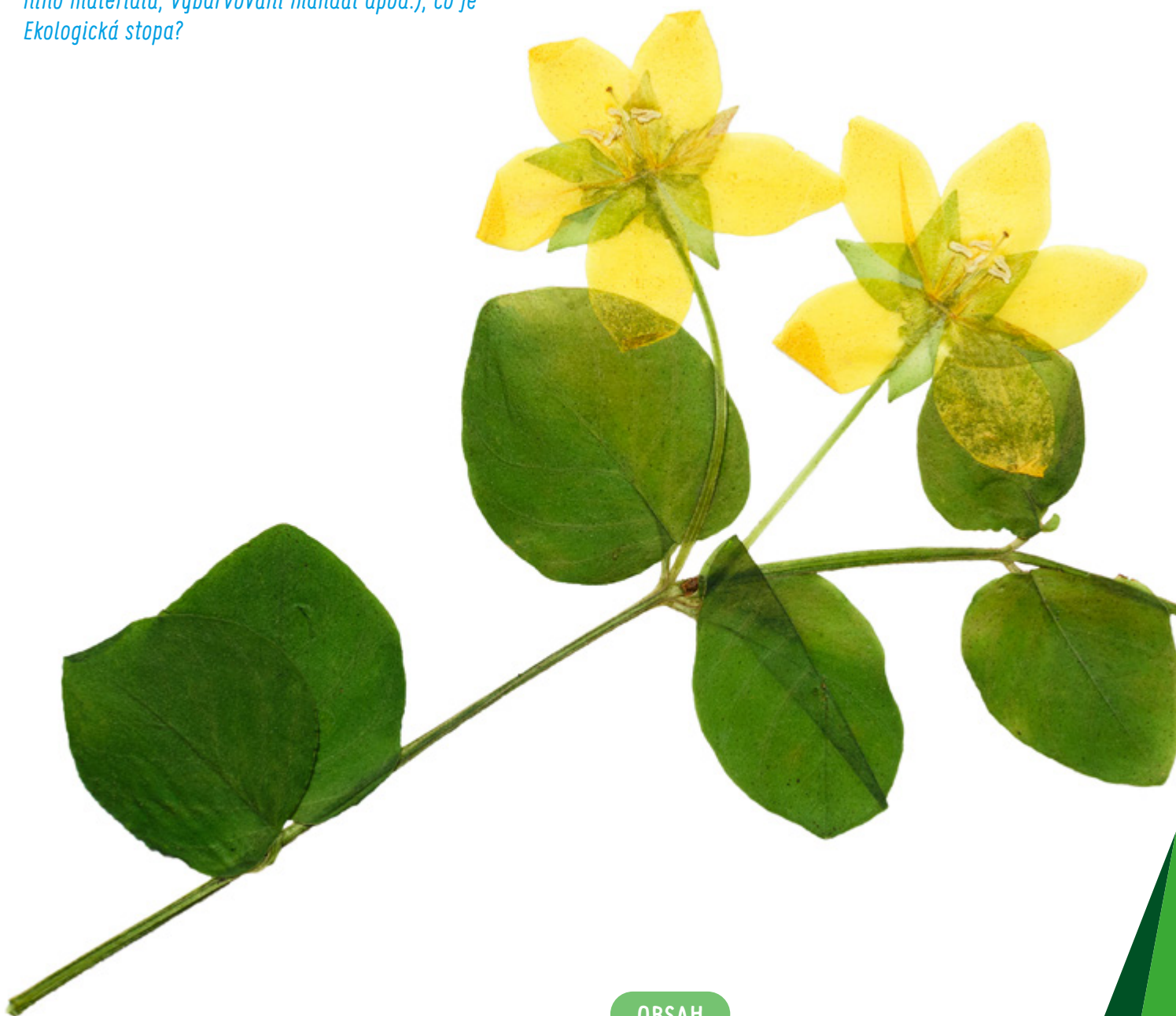
V programu: *Etnikum, kultura a ekologie – skládání pojmů, „Přírodní národy“ – soubor pocitových aktivit založených na vnímání barev, zvuků a tvarů (např. vyjádření živel vyluzováním zvuků pomocí přírodního materiálu, vybarvování mandal apod.), co je Ekologická stopa?*

GLOBÁLNÍ PROBLÉMY A MY**ŠKOLA / SEVER**

6.–9. tř. / 90 min / 50 Kč

Ovlivníme kácení tropických deštných pralesů? Souvisí spolu chudoba a vyčerpání přírodních zdrojů? Formou diskusí a kooperativních aktivit jsou žáci seznamováni s globálními problémy a hledají možnosti jejich řešení. Program si klade za cíl poskytnout informace o souvislostech mezi globálními problémy a člověkem a pokusí se vytvořit pocit spoluzodpovědnosti za stav světa.

V programu: *Co je globální problém, Gordický uzel – interaktivní hra, Globingo, Udržitelný rozvoj – charakteristika, podmínky.*

TERÉNNÍ PROGRAMY

ŠEST POKLADŮ

TERÉN

6. –9. tř. / 180 min / 70 Kč

Poklad může být něco, co je nám drahé, máme to rádi, nemusí být vždycky hmotný a nemusí se dát vyčíslit pouze penězi. Někdy přijdeme na to, že něco, o čem jsme si nikdy nemysleli, že je to poklad, oceníme, až když to ztratíme. Dnes se formou badatelských a prožitkových aktivit seznámíme s 6 poklady z mnoha, které se nacházejí v přírodní památce Na Plachtě. Dozvíme se také, jak je třeba postupovat, aby tyto poklady byly zachovány pro budoucnost.

Dopravní dostupnost: MHD č. 1 nebo 2, zastávka „Na Plachtě“, sraz na hrázi rybníka Plachta v předem domluveném čase.

PUTOVÁNÍ ŘIČNÍ KRAJINOU

TERÉN

6. –9. tř. / 225–240 min / 80 Kč

V průběhu programu se teoreticky a zejména prakticky seznámíme s jedním z nejkrásnějších úseků Přírodního parku Orlice. V průběhu seznamování s jednotlivými prvky říční krajiny se pokusíme pochopit její fungování a uvědomíme si, co by pro krajinu a život lidí mohla znamenat hypotetická regulace toku a případné další úpravy, odpovídající vybudování zábavního areálu. Prostřednictvím simulační hry si vyzkoušíme možnosti různých úhlů pohledu na danou problematiku.

Dopravní dostupnost: Vlakové spojení (Hradec Králové – Blešno, zpět Blešno – Hradec Králové) Sraz na hlavním nádraží v Hradci Králové v předem domluveném čase nebo v Blešně.

Je třeba vzít s sebou peníze na cestu vlakem tam a zpět.

SIMULAČNÍ HRY

U JEZERA

ŠKOLA / SEVER

6.–9. tř. / 180 min / 70 Kč

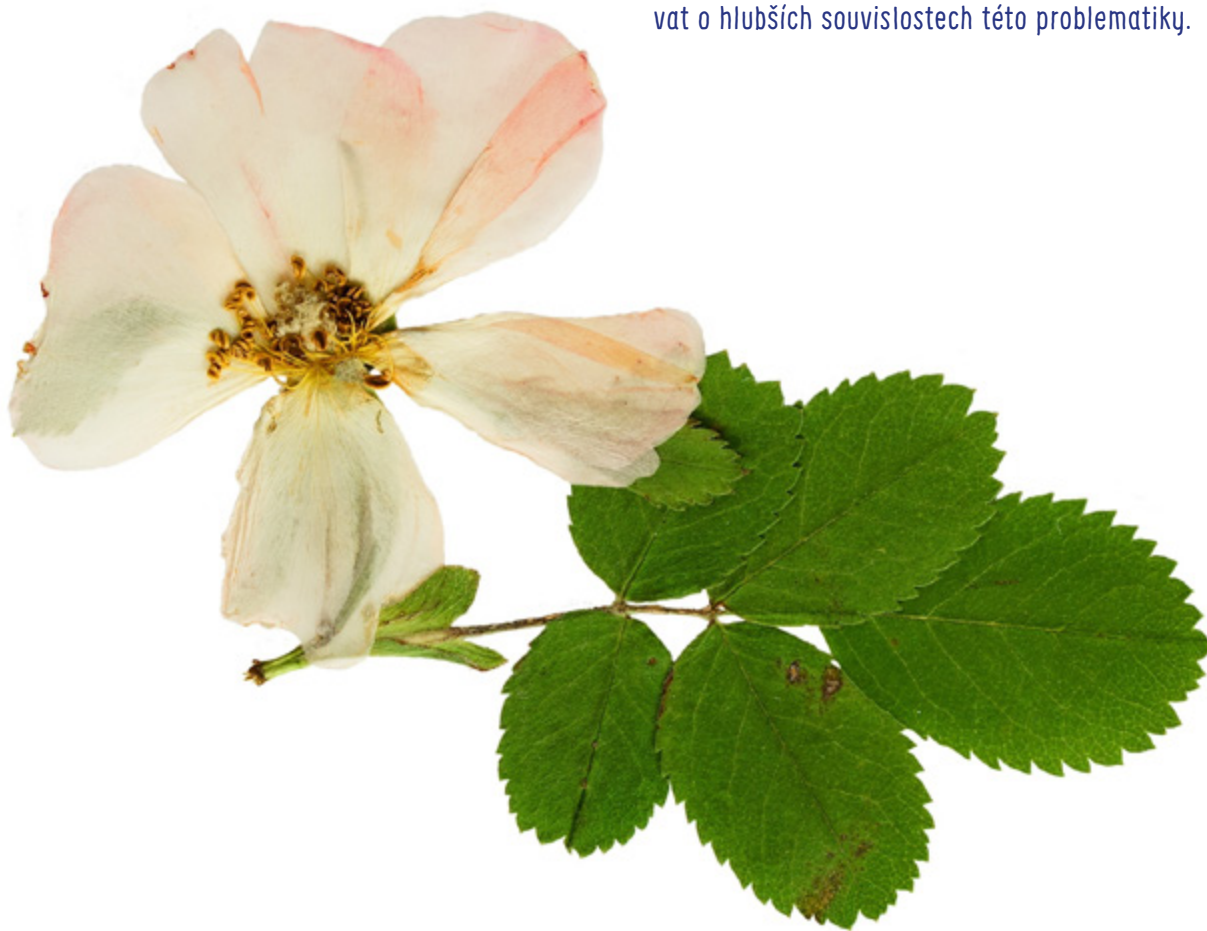
Hra U JEZERA (autor neznámý) simuluje proces užívání společného přírodního zdroje – vody několika podniky rozmístěnými kolem jezera. Hráči jsou řediteli podniků a jejich úkolem je zajistit pro svůj podnik co největší zisk. Každé kolo musí udělat jedno z pěti rozhodnutí, jak se zachovají vůči místnímu vodnímu bohatství. Cílem hráčů je hospodařit v rámci pravidel, komunikovat a vyjednávat strategie. Jakou máme zrovna kvalitu vody? Jak se zachová náš ředitel? Po hře probíhá diskuse, která nám umožní sdělit si navzájem nejen silné zážitky ze hry, ale umožní nám společně diskutovat o hlubších souvislostech této problematiky.

NEVIDITELNÁ RUKA TRHU

ŠKOLA / SEVER

8.–9. tř. / 180 min / 70 Kč

Hra o mezinárodním obchodu a vztazích rozvinutých a rozvojových zemí
Simulační hra NEVIDITELNÁ RUKA TRHU (autor: Christ Church, Christian Aid) se odehrává na trhu za přítomnosti rozvinutých i rozvojových zemí. Hráči pracují v několika skupinách, ve kterých vystupují v roli obchodníků. Cílem hráčů je hospodařit se společnými surovinami a počátečním majetkem tak, aby byli na konci hry nejbohatší. Ve své podstatě se jedná o hru, která ukazuje, jaký má současný obchodní systém vliv na rozvoj v rozvinutých a rozvojových zemích a na čerpání surovin. Po hře probíhá diskuse, která skupinám umožní sdělit si navzájem nejen silné zážitky a použité strategie, ale umožní nám společně diskutovat o hlubších souvislostech této problematiky.

PROGRAMY O ODPADECH

Již nyní si můžete objednat programy realizované **zdarma**, týkající se problematiky nakládání s odpady.

Programy jsou realizovány s finanční podporou v rámci kampaně „Čistá obec, čisté město, čistý kraj“. Počet programů, který je možný školám poskytnout zdarma je omezen. Objednejte si termíny co nejdříve! **Nabídka platí do konce listopadu.**

e-mail: pavlina.havlova@ekologickavychova.cz

CO S ODPADY?

6.–9. tř./ 90 min / zdarma

Tento program žákům ukazuje, odkud lidé berou materiál na své výrobky, jaký vliv má tato činnost na životní prostředí a proč je nejlepším odpadem „žádný odpad“. Žáci se blíže seznámí s významem pravidla 3R (redukce, reuse, recyklace) a v simulační hře aktivně vystoupí jako zapálení zástupci spaloven nebo skládek. Na konci programu žáci sami odvodí odpověď na nelehkou otázku, „Co s odpady?“ aneb jakými způsoby s odpady nejlépe nakládat.

V programu: Horká židle – simulační aktivita týkající se problematiky skládek a spaloven, Praktické třídění odpadu, Předcházení vzniku odpadu, Pyramida „Co s odpady?“

OBJEDNÁVKY, INFORMACE

OBJEDNÁVKY

Programy objednávejte přes naše webové stránky:

www.sever.ekologickavychova.cz.

Na hlavní liště klikněte na ikonu **OBJEDNÁVKY
A REZERVACE – Programy Severu HK**.

OBJEDNÁVKY PROGRAMŮ

Informace na tel. čísle 739 203 209
v těchto dnech:

PO – 7.45–14.00 hodin

ÚT, ST, ČT – 12.00–14.00 hodin

PLATBY

Platit můžete hotově nebo vám na požádání vystavíme fakturu. Programy realizujeme pro min. 15 žáků. Je-li žáků méně, je třeba chybějící částku doplatit.

Ceny výukových programů vybírané od školy pokrývají jen část nákladů (cca 1/3) a jsou dotovány z vlastních zdrojů. Čím je program delší, tím je větší i podpora. Pokud má škola či jiný objednatel možnost zafinancovat plné náklady (např. z grantů), prosíme o zvážení této možnosti – námi získané dotace tak budeme moci ušetřit pro jiné programy. S psaním grantových žádostí vám rádi pomůžeme!

NEPŘEHLÉDNĚTE!!!

Mimořádně pro tento školní rok realizujeme do vyčerpání nabídky vnitřní programy (programy do interiéru) zdarma.

DOBA REALIZACE

Čas uvedený v nabídce nezahrnuje přesun od MHD k místu zahájení programu ani čas na případnou svačinu. Začátek realizace programu přizpůsobíme vašim potřebám.

KDE NÁS NAJDETE

SEVER – Hradec Králové, „Pražská třída 1/46“,
vchod z ulice Želené, 500 04 Hradec Králové–Kukleny

INFORMACE PRO ZDÁRNÝ PRŮBĚH PROGRAMŮ

- >> Programy jsou určeny zejména ZŠ z Hradce Králové a blízkého okolí. Pokud si budete přát realizaci programu ve vaší ZŠ, podmínkou je dobré vlakové nebo autobusové spojení!!!
- >> K dobrému průběhu programů realizovaných u vás je nutné upravit třídu podle potřeb programu (možnost volné manipulace s lavicemi), případně CD přehrávač nebo dataprojektor)
- >> Optimální počet je 15–25 žáků. Za menší počet žáků je nutné zbytek ceny doplatit, vyšší počet žáků je nutné předem konzultovat s lektory.
- >> V jeden den lze realizovat 2–3 výukové programy za sebou.
- >> Na venkovní programy přijdou žáci ve sportovním oděvu a pevné obuvi.
- >> Na programy ve středisku SEVER si přineste přezůvky.
- >> Za kázeň a bezpečnost odpovídá doprovázející pedagog, ne lektori střediska

Krátkodobé výukové programy jsou realizovány za finanční podpory města Hradec Králové a Krajského úřadu Královéhradeckého kraje

KRÁLOVÉHRADECKÝ
KRAJ

HRADEC KRÁLOVÉ

OBSAH